

POSTANOWIENIE

Dnia 26 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania A. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 maja 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (..) z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda Pana A. P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt X U (...) w sprawie o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową z powództwa I. A. P.. Sąd Okręgowy powołanym wyrokiem oddalił odwołanie powoda, ubezpieczonego A. P. od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 8 lutego 2016 r. odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Rozpoznając odwołanie strony powodowej, Sąd Pierwszej Instancji wykorzystał dowody z opinii biegłych sadowych z zakresu pulmonologii oraz medycyny pracy celem ustalenia czy odwołujący jest częściowo lub całkowicie niezdolny do pracy oraz czy niezdolność do pracy powstała wskutek choroby

zawodowej pylicy płuc. Sąd Okręgowy, powołując się na właściwe przepisy podniósł, że w świetle wyników postępowania dowodowego ubezpieczony nie jest częściowo, ani całkowicie niezdolny do pracy z powodu stwierdzonej u niego choroby zawodowej. Sąd Okręgowy podzielił w pełni wnioski przedstawione w opiniach biegłych sądowych, uznając je za jasne i przekonujące. Zdaniem Sądu, opinie biegłych zostały poparte szczegółowymi badaniami ubezpieczonego oraz analizą zgromadzonej w sprawie dokumentacji medycznej. Biegli, będący specjalistami w swej dziedzinie, logicznie i przekonująco argumentowali wnioski opinii. Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń ubezpieczonego wniesionych do opinii biegłych, stwierdzając, że nie zawierają one żadnych merytorycznych argumentów o charakterze medycznym, mogących podważyć prawidłowość ustaleń biegłych. Według Sądu Okręgowego, stwierdzenie istnienia choroby zawodowej, jak również uszczerbku na zdrowiu, nie oznacza automatycznie niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Dla nabycia uprawnień rentowych konieczne jest stwierdzenie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową – brak takiej niezdolności wyklucza możliwość uzyskania z tego tytułu świadczenia rentowego. Biegli sądowi jednoznacznie wskazali, że choroba zawodowa pylica płuc nie spowodowała u ubezpieczonego upośledzenia funkcji fizjologicznej układu oddechowego. Dowodzą tego zarówno wyniki spirometrii, jak i gazometrii. Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych, uznając, że w tym zakresie nie zachodziła potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego. W związku z tym, Sąd Okręgowy uznał, że obecny stopień zaawansowania dolegliwości ubezpieczonego wynikających z choroby zawodowej nie narusza sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym wykonywanie pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, co wyklucza możliwość przyznania mu renty z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby zawodowej. W apelacji ubezpieczony zarzucił wyrokowi Sądu pierwszej instancji błędne ustalenie stanu faktycznego oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu choroby zawodowej, jak również o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych. Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, uzupełniając zgromadzony

materiał dowodowy o dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy i chorób płuc R. S. – uznając, że apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. W uzasadnieniu wyroku drugiej instancji Sąd Apelacyjny stwierdza, że dokonał wszechstronnej oceny całego materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłych, które, zdaniem Sądu, odpowiadają na pytania postawione w tezach dowodowych, spełniają kryteria zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, wydane zostały na podstawie wskazanych przez sąd przesłanek oraz zostały sporządzone w sposób przejrzysty i zrozumiały dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych. Natomiast, w ocenie Sądu drugiej instancji, zarzuty apelującego sprowadzają się w istocie do polemiki z wnioskami przyjętymi przez biegłych, nie przedstawiają natomiast żadnych nowych okoliczności, ani merytorycznych argumentów pozwalających na odmienną ocenę zdolności ubezpieczonego do pracy.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną powód, zarzucając wyrokowi Sądu drugiej instancji na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. naruszenie prawa materialnego - art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez błędną wykładnię i uznanie, że renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu wyłącznie w przypadku powstania niezdolności do pracy wskutek choroby zawodowej oraz naruszenie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że ubezpieczony nie jest osobą niezdolną do pracy, podczas gdy jego stan zdrowia o tym przesadza. Ponadto powód zarzuca zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania, które, jego zdaniem miało wpływ na wynik sprawy, poprzez naruszenie art. 233 § 1 i art. 328 § 2 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w zakresie stanu zdrowia ubezpieczonego oraz naruszenie art. 278 k.p.c. poprzez odmowę dopuszczenia dowodu z opinii biegłych z zakresu medycyny na okoliczność ustalenia stanu zdrowia ubezpieczonego. W związku z powyższym, powód na podstawie art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. wnosi o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a w przypadku stwierdzenia podstaw – o uchylenie w całości również orzeczenia

Sądu Okręgowego jako pierwszej instancji. Powód, ewentualnie wnosi na podstawie art. 398¹⁶ k.p.c. o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, a tym samym zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie, iż ubezpieczony ma prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, z uwagi na fakt, iż jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową. Powód wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania według norm przepisanych oraz rozpoznanie sprawy również pod nieobecność pełnomocnika ubezpieczonego. W uzasadnieniu skargi kasacyjnej pełnomocnik polemizuje z ustaleniami sądu pierwszej i Sądu drugiej instancji, zasadniczo w kwestii wyników ocen i opinii biegłych oraz dokonaną przez Sądy wykładnią prawa w zakresie powstania niezdolności do pracy w wyniku choroby zawodowej, argumentując, że nie jest konieczne aby choroba zawodowa była wyłączną przyczyną niezdolności do pracy, wystarczy bowiem, że jest przyczyną istotną. Ponadto, pełnomocnik twierdzi, że powód ma zdiagnozowanych kilka chorób i obecnie nie jest w stanie wykonywać pracy fizycznej, zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji oraz, że jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W zakończeniu skargi kasacyjnej, pełnomocnik uważa, że konieczne jest rozważenie przez Sąd Najwyższy kwestii, czy w świetle dyspozycji przepisów art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu wyłącznie w przypadku powstania niezdolności do pracy w wyniku (wskutek) choroby zawodowej, czy też w przypadku wystąpienia innych przyczyn niezdolności w postaci kolejnych chorób i schorzeń, choroba zawodowa przyczynia się do niezdolności ubezpieczonego do pracy i przesądza ona o uznaniu go za niezdolnego do pracy wskutek choroby zawodowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi, to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). Należy przede wszystkim zauważyć, że uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie zmierza do zakwestionowania oceny prawnej poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz dowodów, w szczególności z opinii biegłych. Natomiast stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., III PK 73/11, w razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub

procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W sytuacji, gdy skarga kasacyjna ogranicza się tylko do zarzutów dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie wskazując na inne naruszenia prawa, jest ona niedopuszczalna jako nieoparta na ustawowej podstawie. Argumenty na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej mogą, a nawet powinny utożsamiać się z zarzutami ujętymi w jej podstawach, lecz niedopuszczalne jest ich formułowanie przez wyrażenie braku aprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2018 r., I UK 191/17).

W końcowej sekwencji niniejszego postanowienia należy stwierdzić, że podstawowa kwestia związana z przedmiotem sporu w sprawie została już rozstrzygnięta we wcześniejszych orzeczeniach. Niezdolność do pracy wskutek choroby zawodowej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zachodzi wówczas, gdy choroba zawodowa jest istotną przyczyną częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, co oznacza, że bez wynikającego z niej uszczerbku na zdrowiu niezdolność do pracy nie wystąpiłaby. Taki stan rzeczy istnieje niewątpliwie, gdy choroba zawodowa sama powoduje uszczerbek na zdrowiu uzasadniający zakwalifikowanie pracownika jako częściowo lub całkowicie niezdolnego do pracy. Zachodzi on jednak również wówczas, gdy sama choroba zawodowa nie uzasadnia uznania pracownika za częściowo lub całkowicie niezdolnego do pracy, jednakże bez wynikającego z niej uszczerbku na zdrowiu niezdolność do pracy nie wystąpiłaby, ponieważ pozostałe przyczyny niezdolności, np. inne choroby, nie wystarczają do jej powstania. W takim przypadku stopień, w jakim choroba zawodowa przyczynia się do niezdolności, nie ma znaczenia, ważne jest to, że przesądza ona o wystąpieniu niezdolności do pracy, stanowiąc jej istotną przyczynę (wyrok Sądu Najwyższego o sygn. akt I UK 209/15 z dnia 17 maja 2016). Ponadto, niezdolność do pracy wskutek choroby zawodowej w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zachodzi wówczas, gdy choroba zawodowa jest

istotną przyczyną częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, co oznacza, że bez wynikającego z niej uszczerbku na zdrowiu niezdolność do pracy nie wystąpiłaby (wyrok Sądu Najwyższego o sygn. akt II UK 65/14 z dnia 26 listopada 2014 r.).

Wobec powyższego, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398 § 2 k.p.c., odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.